

TOIMINTASUUNNITELMA 2021–2022

Osallistava, monialainen kumppanuus

Työ- ja elinkeinoministeriön kotoutumisen kumppanuusohjelma on kotoutumisen ja yhteiskunnan vastaanottavuuden parissa toimivien toimijoiden avoin verkosto. Verkoston toimintaa ohjaa yhteistyössä valmisteltu toimintasuunnitelma. Kumppanuusohjelmaa koordinoi työ- ja elinkeinoministeriön kotouttamisen osaamiskeskus.

Työ- ja elinkeinoministeriön kotoutumisen kumppanuusohjelman ensimmäisen kaksivuotisen toimintasuunnitelman tavoitteena on rakentaa kumppanuusverkostoja, ohjelman alueellista tukirakennetta sekä yhteistyön välineitä. Muodostamme kumppanuuksia erityisesti kansalaisyhteiskunnan toimijoiden toiminta- ja osallistumismahdollisuuksien ja yhteiskunnan vastaanottavuuden edistämiseksi.

Kumppanuusohjelman missio

Kumppanuusohjelma rakentaa rajoja rikkovaa, monialaista yhteistyötä. Muutamme tapaa tehdä kotoutumistyötä, kumppanuudessa.

Visio

Tavoitteenamme on uudenlainen, yhdenvertainen ja inklusiivinen kotoutumista tukevan työn toimintakulttuuri. Kumppanuudessa teemme vaikuttavampaa kotoutumista ja yhteiskunnan vastaanottavuutta edistävää työtä.

Vaikuttavuustavoitteet

1. *Muutoksen mahdollistaja.* Luomme yhteistyöllä uutta, osallistavaa ja avointa toimintakulttuuria kotoutumista ja yhteiskunnan vastaanottavuutta tukevalle työlle.
2. *Suunnannäyttäjät.* Rakennamme yhteistä näkemystä kotoutumista ja yhteiskunnan vastaanottavuutta edistävästä työstä dialogissa asiantuntijoiden kokemuksella.
3. *Arjen työväline yhteistyölle.* Tuemme kotoutumistyötä arjessa käytännön teoilla ja toiminnalla.

Kumppanuusohjelman toiminnot

- Avoin viestintä
- Osallistava toiminta
- Tietopohjan vahvistaminen
- Vaikuttava kehittäminen

Kumppanuustyön toimintaperiaatteet

Avoimuus → osallistavuus → tietopohjaisuus → vaikuttavuus = inklusiivisuus

Sitoudumme toimintaperiaatteisiin ja mahdollistamme kumppanuustyötä juurruttamalla periaatteita myös muuhun strategia- ja kehittämistyöhön.

Toimintaympäristö

Yhteiskunnalliset taidot ja osallisuus yhteiskunnassa kehittyvät aina osana erilaisissa kohtaamisissa ja yhteisöissä.

Kotoutumiseen vaikuttavat sitä tukevat palvelut sekä yhteiskunnan vastaanottavuus.

Kotoutumisen ja yhteiskunnan vastaanottavuutta edistävä työ tarvitsee mukaan kaikkia toimijoita: viranomaisia, järjestöjä, oppilaitoksia, uskonnollisia yhteisöjä jne.

Kotoutumista ja yhteiskunnan vastaanottavuutta tukevien toimijoiden kenttä on laaja, mutta pirstaleinen.

Ajankohtainen strategia- ja ohjelmatyö

Työelämän monimuotoisuusohjelma (TEM) / Talent Boost (TEM) / Rasismin ja syrjinnän vastainen ohjelma (OM) / Demokratiaohjelma (OM) / Avoimen hallinnon toimintaohjelma (VM) / Rahoittajayhteistyö (ESR, AMIF, STEA)

Tavoitteet 2021–2022

1. Vahvistamme järjestöjen toiminta- ja osallistumismahdollisuuksia

Lisätään viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden yhteistyötä huomioiden myös pienet, ruohonjuuritason järjestötoimijat. Edistetään järjestöjen mahdollisuuksia osallistua julkishallinnon kehittämistyöhön. Kehitetään kansalaisyhteiskunnan toimijoiden resurssointia tunnistamalla siihen liittyviä haasteita ja lisäämällä dialogia toimijoiden välillä julkisen rahoituksen kohdentamista.

Kehitetään kumppanuuden yhteistyöajattelua ja yhteistyömalleja:

kuntien kotouttamisohjelmatyössä / julkishallinnon kehittämistyössä / monialaisissa maahanmuuttaneiden ohjaus- ja neuvontapisteissä / rahoittajayhteistyössä (valtio, kunnat, hankerahoittajat)

Toimenpiteet

- Tunnistetaan kansalaisyhteiskunnan ja viranomaisten yhteiskehittämisen paikkoja
- Luodaan yhteistyöfoorumeita (mm. kumppanuusalusta) yhteiseen kehittämiseen
- Tarjotaan tietoa kotoutumisesta sekä kumppanuuksista ja nostetaan esiin toimijoiden toimintaa kotoutuminen.fi- ja kotoutumisentukena.fi-sivustoilla
- Markkinoidaan ja valtakunnallistetaan kotoutumisentukena.fi-palvelua
- Lisätään osaamista koulutuksin, vertaisoppimisella ja hyviä käytäntöjä jakamalla
- Viedään kumppanuusajattelua julkishallinnon kehittämistyöhön
- OSKE-järjestörahoitus vuosina 2021 ja 2022

2. Edistämme inklusiivista yhteiskuntaa ja tuemme maahan muuttaneiden toimijuutta

Edistetään maahanmuuttaneiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia työelämässä, palveluiden kehittämisessä ja järjestötoiminnassa.

Tehdään asennetyötä, joka tukee maahanmuuttaneiden yhdenvertaisuutta ja osallisuuttatyöelämässä, viranomaistoiminnassa ja kansalaisyhteiskunnassa.

Kehitetään kumppanuuden yhteistyöajattelua ja yhteistyömalleja:

työelämän monimuotoisuus -ohjelmassa (TEM) / rasismien ja syrjinnän vastaisessa ohjelmassa (OM) / ETNO-verkostotyössä / kuntien yhdenvertaisuussuunnitelmien ja hyvinvointikertomusten laatimisessa / järjestötyössä

Toimenpiteet

- Kehitetään kohtaavia ja osallistavia asiakastyön menetelmiä
- Kehitetään maahanmuuttaneiden osallisuutta järjestöissä (jäsenyys ja vapaaehtoistyö)
- Työelämän monimuotoisuus -ohjelman koulutukset
- Yhteistyö SPR:n hankkeiden kanssa (Rasismien vastainen -hanke ja järjestöverkosto)

3. Kehitämme valtakunnallista ja alueellisia kumppanuusverkostoja

Rakennamme valtakunnallisia ja alueellisia kumppanuusverkostoja ja juurrutamme kumppanuustyön periaatteita toimintaamme. Tunnistamme paikallisia ja alueellisia toimijoita sekä verkostoja ja sitoutamme toimijoita kumppanuustyöhön.

Kehitetään kumppanuuden yhteistyöajattelua ja yhteistyömalleja:

kotoutumista ja yhteiskunnan vastaanottavuutta edistävissä verkostoissa paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti

Toimenpiteet

- Kumppanuusohjelman alueellinen koordinointi (ELY-keskukset ja aluekoordinaattorit): alueellisen toimintakentän kartoittaminen ja verkostotyö
- Kumppanuusohjelman valtakunnallinen koordinointi (OSKE, TEM)
- SPR:n järjestöverkosto: valtakunnallinen järjestöjen verkostotyö ja Kototarjotin työ kunnissa
- Ohjaus- ja neuvontapisteiden kumppanuudet

4. Kumppanuuksien välineiden, menetelmien ja foorumien kehittäminen

Tunnistamme ja kehitämme yhdessä monialaiseen yhteistyöhön ja yhteiskunnan vastaanottavuuteen eri tasoilla tarvittavia välineitä, menetelmiä ja foorumeja.

Kehitetään kumppanuuden yhteistyöajattelua ja yhteistyömalleja:

viestinnässä / toimijoiden välisessä vuoropuhelussa / yhteisen näkemyksen muodostamisessa / tietopohjan vahvistamisessa / yhteiskehittämisessä / osallistavien prosessien kehittämisessä

Toimenpiteet

- Kumppanuusbaron toteuttaminen ja tulosten analysointi
- Kumppanuusohjelman viestintä: kotoutuminen.fi, kotoutumisentukena.fi ja kumppanuusalausta ja näitä tukevat viestintäkanavat (sosiaalinen media)
- Hyvien käytäntöjen ja toimintamallien jakaminen

Seuranta

Työ- ja elinkeinoministeriön kotouttamisen osaamiskeskuksen koordinaatioryhmä vastaa toimitasuunnitelman hyväksymisestä ja seurannasta. Kahden vuoden välein toteutetaan kotoutumisen ja yhteiskunnan vastaanottavuuden toimijoille Kumppanuusbaro-kysely, jolla selvitetään yhteistyön ja kumppanuuksien tilannetta, toimijoiden osallistumis- ja toimintamahdollisuuksia sekä kumppanuusohjelman toiminnan onnistumista. Kumppanuusbaro antaa syötteitä kumppanuusohjelman toimintaan. Lisäksi kumppanuusohjelmaan osallistuvilta toimijoilta kerätään palautetta toimikauden aikana eri tavoin.